Súd:	Okresný súd Košice I
Spisová značka:	20C/210/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7108226199
Dátum vydania rozhodnutia:	03. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Miron Čiževský
ECLI:	ECLI:SK:OSKE1:2020:7108226199.11

Rozhodnutie

Okresný súd Košice I v právnej veci žalobcu: D. štátny občan Slovenskej republiky, v konaní zastúpený: PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 4D, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, IČO: 00 166 073, v konaní o zaplatenie 5 974 905,40 EUR, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 106 060 Eur z dôvodu nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie a výkon trestu, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa svojou žalobou zo dňa 25.9.2008, ktorá bola doručená Okresnému súdu Košice I dňa 2.10.2008 domáhal, aby mu žalovaná uhradila sumu 5 974 905,40 Eur, ktorá pozostávala zo skutočnej škody vo výške 115 000 000,-Sk (3 817 300,67 Eur) ušlého zisku 45 000 000,-Sk (1 493 726,35 Eur) a nároku nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 000,-Sk (663 878,38 Eur). Vo svojej žalobe uviedol, že uznesením Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Topoľčany, ČVS:VP16/196 zo dňa 27.1.1996 bolo voči nemu začaté trestné stíhanie za trestný čin pokusu podvodu spáchaním vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1,4 vtedy platného Trestného zákona. Proti vyššie uvedenému uzneseniu podal sťažnosť, ktorej OČTK nevyhovel a trestné stíhanie voči jeho osobe nebolo zastavené. Po oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania navrhol OČTK, aby bolo trestné stíhanie voči jeho osobe zastavené, a to z dôvodu, že skutok kladený mu za vinu nie je trestným činom. Tento jeho návrh nebol zo strany vyšetrovateľa ani prokuratúry akceptovaný. Okresný prokurátor v Topoľčanoch podal na jeho osobu dňa 27.8.1996 obžalobu pod č. PV78/96 zo dňa 27.8.1996 pre spolupáchateľstvo pokusu trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2, k § 8 ods. 1, k § 250 ods. 1 a 4 vtedy platného Trestného zákona, a to na skutkovom základe uvedenom v samotnom texte obžaloby. Mal za to, že Okresný súd v Topoľčanoch pri prejednávaní jeho trestnej veci pochybil a vo veci nenariadil termín neverejného zasadnutia, na ktorom mal vec predbežne prejednať a podľa § 188 ods. 1 písm. c) z dôvodu uvedenom v § 172 ods. 2 písm. b) vtedy platného Trestného poriadku, trestné stíhanie voči jeho osobe mal zastaviť. Namiesto toho ho Okresný súd v Topoľčanoch uznal vinným zo žalovaného skutku a rozsudkom zo dňa 10.7.1998 sp. zn. 3T/104/1996 mu uložil trest odňatia slobody v trvaní päť rokov pre výkon ktorého bol zaradený do prvej nápravnovýchovnej skupiny.

2. Ďalej uviedol, že uvedený rozsudok bol odvolacím súdom zrušený, avšak Okresný súd v Topoľčanoch ho rozsudkom dňa 21.9.1999 opätovne uznal vinným a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní dva roky s podmienečným odkladom výkonu trestu so skúšobnou dobou päť rokov. Aj tento rozsudok odvolací súd v Nitre zrušil a Okresný súd v Topoľčanoch ho rozsudkom zo dňa 15.1.2001 už po tretíkrát uznal vinným a odsúdil na trest odňatia slobody v trvaní piatich rokov, pričom trest mal vykonať v prvej

nápravnovýchovnej skupine. Posledný rozsudok Krajský súd v Nitre potvrdil rozsudkom dňa 9.11.2001 pod sp. zn. 2To/99/2001, tým sa vec stala právoplatnou a vykonateľnou. Z uvedeného je zrejmé, že trestné stíhanie voči jeho osobe bolo vedené takmer šesť rokov od decembra 1995 do novembra 2001. Dňa 11.4.2003 nastúpil výkon trestu odňatia slobody, pričom z jeho výkonu bol na základe uznesenia Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 8.12.2006 sp. zn. 6Pp/67/2006 prepustený až dňa 8.12.2006, teda spolu vykonal trest v trvaní tri roky, osem mesiacov a dvadsaťosem dní.

3. V žalobe ďalej uviedol, že jeho boj o spravodlivosť a očistenie dobrého mena jeho osoby pokračoval napriek tomu, že vykonával trest odňatia slobody. Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal dňa 31.3.2006 sťažnosť pre porušenie zákona pod sp. zn. XV/1PZ117/06-12 na základe ktorej Najvyšší súd uznesením zo dňa 23.8.2006 sp. zn. 1Tz/17/2006 rozhodol tak, že nepovolením obnovy konania v jeho trestnej veci bol porušený zákon, a to z dôvodu, že v čase, keď sa stal skutok, nemohlo byť posudzované jeho konanie ako trestný čin. Následne Okresným súdom v Topoľčanoch bola povolená obnova konania, a to uznesením sp. zn. 3Nt/12/2006 zo dňa 24.1.2007. Rozsudkom sp. zn. 3T/104/96 zo dňa 11.9.2007 bol oslobodený z dôvodu, že jeho konanie nebolo trestným činom a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť voči jeho osobe dňa 3.10.2007. ako dôkaz navrhol pripojiť trestný spis Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/104/96. Mal za to, že uvedeným trestným stíhaním jeho ako spoločníka firmy Ekoplast P.S.P. s.r.o. bolo vo výraznej miere dehonestované jeho dobré meno v pracovnom okolí ako podnikateľa. Ďalej uviedol, že jeho trestné stíhanie bolo aj medializované televíziou, pričom jeho obchodní partneri pri pohľade na areál a meno jeho firmy GEMI - Gendiar videli v súvislosti s jeho trestným stíhaním a jeho podnikateľskými aktivitami. Po spomínanej medializácii jeho trestného stíhania sa od neho odvrátili aj jeho obchodní partneri vo firme Ekoplast P.S.P. s.r.o., pričom prerušenie týchto kontaktov znamenalo výrazný pokles produkcie oboch firiem v dôsledku čoho mal problém zabezpečiť výživu sebe a svojím blízkym. Obchodní partneri s ním prerušili všetky kontakty.

4. Ďalej v žalobe uviedol, že ako vlastník firmy GEMI - Gendiar odkúpil od Slovenského pozemkového fondu bývalý štátny podnik Remamont v Nitre na Murgašovej ulici č. 2 za cenu 45 800 000,-Sk spolu s výškou neuhradených záväzkov bývalého štátneho podniku vo výške 42 851 000,-Sk, a teda spolu cena, ktorú bol povinný uhradiť predstavuje čiastku 88 651 000,-Sk. Ako dôkaz uviedol zmluvu o predaji majetku štátu č. 53/1995. Uvedený štátny podnik, ktorý odkúpil ako fyzická osoba od štátu bol zameraný na recykláciu plastového odpadu formou extrudovej technológie, ktorú vlastnil. Recyklačná linka, ktorú Ekoplast s.r.o. Ostratice odkúpil od spoločnosti Agrochem Ludanice úzko súvisela s činnosťou firmy GEMI - Gendiar. Recyklačná linka mala spracovávať komunálny plastový odpad, ktorý mal dodávať práve cez svoju firmu a vyrábať z dodaného odpadu recyklovaný granulát na opätovné spracovanie do finálnych výrobkov. Firma GEMI - Gendiar mala zabezpečovať odbyt plastových výrobkov vyrábaných z regranulátu, ktorý prostredníctvom recyklačnej linky vyrábala spoločnosť Ekoplast PSP s.r.o., ktorej bol vlastníkom a spoločníkom vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1/3. Uvedená spoločnosť Ekoplast P.S.P. sa následne dostala do zlej finančnej situácie, keďže stratil odberateľa svojej produkcie. Za spoločnosť Ekoplast P.S.P. svoje straty nevyčísľuje a nežiada od štátu ich náhradu.

5. Ďalej uviedol, že práve v dôsledku nespravodlivého trestného stíhania voči jeho osobe sa mu kúpnu cenu a neuhradené záväzky bývalého štátneho podniku Remamont nepodarilo uhradiť. V dôsledku trestného stíhania sa odvrátili od neho všetci obchodní partneri ako od nedôveryhodnej osoby v dôsledku čoho nemohol splácať svoje dlhy a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7K/231/1997-39 bol na neho ako na fyzickú osobu podnikateľa GEMI Gendiar, D.yhlásený konkurz. Ďalej uviedol, že výška škody - náhradu ušlého zisku, vyčísľuje na 45 000 000,-Sk (15 000 000,-Sk ročne) - za trestné stíhanie počas rokov 1996,1997 a 1998. Táto škoda bola spôsobená nezákonným trestným stíhaním, ktoré spôsobilo, že prišiel postupne o všetkých obchodných partnerov, dobré meno a neskôr aj o celý majetok. Čo sa týka samotnej skutočnej škody, teda majetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená nezákonným trestným stíhaním od roku 1996 až do roku 1998, v dôsledku čoho sa dostal do predĺženia a na jeho osobu bol vyhlásený konkurz vyčíslený na sumu 115 000 000,-Sk, čo je celková výška pohľadávok prihlásených do konkurzného konania vedeného Krajským súdom v Bratislave.

6. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, uviedol, že následkom neoprávneného trestného stíhania a výkonu trestu utrpel nenapraviteľnú ujmu na svojom rodinnom živote a vzťahoch so svojimi deťmi a súrodencami. Jeho osobná sloboda bola následne obmedzená v dôsledku čoho sa nenapraviteľne prerušili silné citové väzby s jeho rodinou. Jeho osobná česť utrpela ujmu v prostredí, kde pracuje a žije. Vo výkone trestu bol umiestnený v jednej cele spolu s kriminálnikmi, s ktorými nemal nič spoločné. Mal obmedzený prísun

potravín. Toto dlhodobé pôsobenie týchto faktorov mu spôsobovalo fyzické a psychické utrpenie, ktoré bolo zosilnené tým, že bol odsúdený za skutok, ktorý nebol trestným činom. Ujmu videl aj v tom, že sa nemohol venovať svojim blízkym a známym v slobodnej voľbe naloženia so svojim časom a v obmedzení slobody pohybu.

7. Ďalej v žalobe uviedol, že dňa 11.10.2001 bol súdom rozvedený so svojou manželkou D. s ktorou mal maloletého syna. Návrh na rozvod podala bývala manželka z dôvodu ťažkej psychickej záťaže z jeho trestného stíhania. Nechcela pripustiť, aby sa ako trestne stíhaný a nakoniec aj právoplatne odsúdený naďalej podieľal na výchove ich maloletého syna H. Po návrate z výkonu trestu bol ich vzťah trvalo rozvrátený a vzťah s bývalou manželkou ani so synom nie je možné obnoviť. Ďalej uviedol, že jeho trestné stíhanie a samotné odsúdenie ťažko znášali aj jeho rodičia a ostatní rodinní príslušníci. Brat s ním po vznesení obvinenia prestal komunikovať a v Ústave na výkon trestu ho nenavštívil ani raz. V roku 1996 sa jeho otec J. dozvedel o obžalobe, v dôsledku čoho sa jeho zdravotný stav náhle zhoršil a 5.12.1996 zomrel. Ďalej uviedol, že otcovu smrť mu do dnešného dňa vytýkajú jeho súrodenci, čo mu aj priamo do oči povedali. Jeho matka N. ťažko ochorela po jeho nástupe na výkon trestu odňatia slobody, pričom si veľmi priala dožiť sa jeho návratu, avšak matka zomrela 7.12.2006 a on bol z výkonu trestu prepustený dňa 8.12.2006. Domnieva sa, že nezákonný postup štátu, a to konkrétne policajných a justičných orgánov trvajúci takmer jedenásť rokov následne tri roky a osem mesiacov a dvadsaťosem dní strávených vo väzení, strata celého majetku a rozvrátenie jeho rodiny a života predstavujú tak závažný a bezprecedentný zásah do jeho práv, predovšetkým do jeho práva na osobnú slobodu a následne do porušenia integrity jeho osoby, tak v súkromnej ako aj v profesionálnej rovine.

8. Z vyššie uvedených dôvodov si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20 000 000,-Sk (663 878,38 Eur), keďže spoločenská diskreditácia jeho osoby je vyjadriteľná v peniazoch a intenzitu narušenia jeho dobrej povesti a dobrého mena nie je možné primerane napraviť inými prostriedkami.

9. Svoju žalobu odôvodnil poukazom na ustanovenie zákona č. 58/1969 Zbierky zákona č.514/2013, Zbierky ako aj článku 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý Slovenská republika ratifikovala spôsobom ustanoveným zákonom, na základe ktorého každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanovením čl. 5 má nárok na odškodnenie.

10. Dňa 10.10.2008 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručil súdu návrh na prerušenie konania, ktorý odôvodnil tým, že dňa 11.9.2008 podal na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku podľa § 9 zákona č. 58/1969, o ktorom doposiaľ Ministerstvo spravodlivosti nerozhodlo. Na základe tohto návrhu súd konanie prerušil do doby rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežnom prerokovaní žiadosti žalobcu. Dňa 24.11.2008 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky doručilo súdu oznámenie o zamietnutí žiadosti na predbežné prejednanie nároku.

11. Dňa 14.2.2012 žalovaná doručila súdu návrh na zloženie preddavku na trovy konania. Následne dňa 2.7.2012 žalobca doručil súdu žiadosť o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktorej žiadosti súd vyhovel a žalobcovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov a následne zamietol aj návrh žalovaného na zloženie preddavku žalobcom na trovy konania podľa § 141 OSP. Voči tomuto uzneseniu žalovaná strana doručila dňa 7.2.2014 odvolanie, ktorým súd zamietol jej návrh na zloženie preddavku. Krajský súd uznesením zo dňa 25.11.2014 uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zloženie preddavku na trovy konania potvrdil. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.2.2015.

12. Za účelom dokazovania si súd nechal pripojiť trestný spis Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/104/1996 zo dňa 15.1.2001 a zistil, že žalobca bol právoplatne uznaný vinným zo spáchania trestného činu podľa § 250 ods. 5 Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere päť rokov.

13. V rámci dokazovania sa súd zároveň oboznámil aj s rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 3T/104/1996 zo dňa 11.9.2007, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený v celom rozsahu, pretože zanikla trestnosť činu.

14. Dňa 24.11.2008 žalovaná doručila tunajšiemu súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorej uviedla, že k náhrade škody vyčíslenej celkovou sumou 160 000 000,-Sk, ktorú mal navrhovateľ utrpieť tým, že nezákonným

trestným stíhaním v rokoch 1996 až 1998 prišiel žalobca postupne o všetkých obchodných partnerov, dobré meno a neskôr aj o celý majetok, ako aj tým, že vyššie uvedeným trestným stíhaním v rokoch 1996 až 1998 navrhovateľ sa dostal do predĺženia a na jeho osobu bol vyhlásený konkurz, žalovaná neuznáva, nakoľko neexistuje právny nárok navrhovateľa na náhradu tejto škody, aj keby táto škoda bola preukázaná.

15. Pri neuznaní právneho nároku navrhovateľa vychádzala zo zásady prezumpcie neviny, ktorá nemôže mať v danej veci za následok príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a zodpovednosťou štátu za jej náhradu. Pokiaľ navrhovateľ škodu vo forme straty obchodných partnerov a následného konkurzu na jeho osobu utrpel, nemôže štát suplovať zodpovednosť subjektov konaním, ktorým došlo u navrhovateľa k poklesu jeho obchodných aktivít a k jeho následnému konkurzu. Na základe uvedeného žalovaná žiadala v tejto časti žalobu žalobcu zamietnuť ako právne bez základu.

16. Čo sa týka požadovanej čiastky 20 000 000,-Sk, t.j. náhrady nemajetkovej ujmy, žalovaná uviedla, že zákon č. 58/1969 Zb., takúto náhradu neumožňuje, lebo nejde o škodu. Preto žalobca žiada návrh navrhovateľa na zaplatenie 20 000 000,-Sk z titulu nemajetkovej ujmy zamietnuť ako právne neopodstatnený. Zároveň poukazuje na tvrdenie navrhovateľa uvedené v žalobe, čo sa týka článku 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8 Európskej komisie pre ľudské práva, ktorý vylučuje v predmetnej veci akékoľvek odškodnenie navrhovateľa, lebo v jeho prípade došlo k vzneseniu obvinenia pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu. Preto ani na základe Dohovoru nie je možné nárok navrhovateľa považovať za dôvodný.

17. Na pojednávaní konanom dňa 18.4.2016 žalobca uviedol, že v celom rozsahu sa pridržiava podanej žaloby a zároveň poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 15.1.2001 bol odsúdený na trest odňatia slobody v dĺžke trvania päť rokov, pričom tento rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Nitre. Ďalej vo svojom prednese iba zopakoval skutočnosti, ktoré už boli uvedené v samotnej žalobe. Na tomto pojednávaní zároveň navrhol ako dôkaz pripojiť konkurzný spis Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7K/231/1997, zároveň navrhol vypočuť svedkyňu D. sestru žalobcu, ako aj dcéru Miriam Gendiarovú, ktorá žije v Anglicku a adresu mal súdu dodať.

18. Žalovaná na tomto pojednávaní uviedla, že žalobca nepreukázal vzťah medzi vznikom škody, teda príčinnú súvislosť a samotnou škodou, a z toho dôvodu žiadala, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Ďalej žalovaná uviedla, že v prípade, ak by súd žiadosti žalobcu vyhovel, tak žiada o doplnenie dokazovania, a to aby žalobca predložil dôkazy a preukázal stratu (ušlý zisk) 15 000 000,-Sk ročne v rokoch 1996 až 1998 a ďalej aby preukázal, že mu bola spôsobená majetková ujma vo výške 15 000 000,-Sk v súvislosti s trestným stíhaním, aby preukázal vznik nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatňuje vo výške 20 000 000,-Sk, aby predložil dôkazy o medializácii svojho trestného stíhania, keďže tvrdí, že medializácia mala tiež vplyv na vznik nemajetkovej ujmy a aby predložil doklady o tom ,že po skončení trestného stíhania a po jeho návrate z výkonu trestu mal problém zamestnať sa.

19. Na otázku súdu, že či žalobca uhradil kúpnu cenu za spracovateľskú linku, žalobca uviedol, že kúpna cena uhradená nebola a to z toho dôvodu, že ďalší investičný zámer rozvoja podnikania mal zabezpečený prostredníctvom svojho známeho, ktorý bol v tom čase v Prahe, pán H. avšak z toho dôvodu, že sa začalo trestné stíhanie, takže k podnikaniu ani nedošlo. Na otázku súdu, či mal vypracovaný nejaký investičný zámer alebo nejaký projekt, uviedol, že nakoľko sa jednalo o kúpu majetku prostredníctvom súťaže, takže tento projekt bol doložený na pozemkový fond a predpokladá, že v archíve takýto projekt by sa mal nachádzať. Ďalej na otázku súdu, že či ihneď po podpise zmluvy o kúpe strojného zariadenia začal hneď podnikať uviedol, že v tejto firme bola stará technológia a začali na tejto technológii vyrábať, rekonštruovať a prispôsobovať ju a v podnikaní skončil v roku 1998, keď bol vyhlásený konkurz.

20. Dňa 18.7.2016 žalobca doručil súdu žiadosť o predlženie lehoty na podanie vyjadrenia k výzve súdu zo dňa 20.5.2016. V tomto podaní uviedol, že v priebehu mesiaca júl 2016 sa pokúsi na Krajskom súde v Bratislave nahliadnuť do predmetného konkurzného spisu, aby zistil, ktoré písomnosti relevantné prekonanie o veci samej sa v tomto spise nachádzajú a tieto sám osobne zabezpečí a doručí súdu, alebo ich označí tak, aby ich Okresný súd Košice I z konkurzného spisu mohol vyžiadať. Súčasne žalobca momentálne komunikuje aj s ostatnými subjektmi tak, aby vedel zabezpečiť a predložiť, resp. označiť ďalšie listinné dôkazy, ktorých vykonanie navrhol na pojednávaní dňa 18.4.2016. Ďalej uviedol,

že žalobca momentálne zisťuje identifikačné údaje svedkov, ktorých navrhol v konaní vypočuť, aby títo mohli v konaní byť predvolaní.

21. Dňa 1.3.2017 žalobca doručil súdu zoznam svedkov, ktorých navrhuje v tomto konaní vypočuť, a to sestru žalobcu D. Zároveň v tomto podaní uviedol, že svedkovia T. nesúhlasia s účasťou na pojednávaní s ohľadom na ich trvalý pobyt v okrese Prievidza a vek okolo 70 rokov a do miesta konania je to takmer 300 km, preto navrhol, aby sestry žalobcu boli vypočuté dožiadaným súdom v Prievidzi. Čo sa týka dcéry žalobcu, na vypočutí dcéry už netrval, nakoľko sa zdržiava v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska a jej účasť na pojednávaní je nehospodárna. Okrem toho mu dcéra oznámila mailom, že na pojednávaní sa nezúčastní z osobných dôvodov.

22. Na pojednávaní konanom dňa 13.3.2017 právny zástupca žalobcu zotrval na predošlých svojich písomných, ako aj ústnych vyjadreniach. Žalovaná strana zotrvala na argumentácii prednesených v doterajších konaniach a predovšetkým na minulom pojednávaní vo veci. Mala za to, že nebola zo strany žalobcu preukázaná zodpovednosť štátu za škody. Nerozporovala tú skutočnosť, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby rozsudku Okresného súdu Topoľčany, avšak okrem titulu je potrebné na to aby bola daná zodpovednosť štátu za škodu, preukázať aj samotnú škodu a príčinnú súvislosť medzi titulom a škodou.

23. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu vo výške 20 000 000,-Sk, zákon č. 58/69 Zb. neobsahuje ustanovenia, ktoré by sa týkali nemajetkovej ujmy, avšak napriek tomu je možné túto nemajetkovú ujmu priznať v spojení s článkom 5 ods. 5 Dohovoru podobne ako argumentuje žalobca vo svojom žalobnom návrhu, avšak má za to, že doteraz táto náhrada nemajetkovej ujmy nebola v konaní preukázaná. Mala za to, že suma, ktorú si žalobca uplatňuje je podľa ich názoru neprimeraná a premrštená. Poukázala na to, že je síce pravdou to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy je na voľnej úvahe súdu, avšak aj táto úvaha súdu by mala vychádzať z konkrétnych a preskúmateľných kritérií a kľúčom môže byť ustálená judikatúra najvyššieho súdu napr. uznesenie 6NCdo/15/2012 podľa ktorej primeranosť treba vždy posudzovať aj v kontexte s ostatnými právnymi predpismi, ktoré upravujú túto problematiku. Poukázala predovšetkým na zákon č. 215/ 2006 Zb. zákonov, ako aj uznesenie Najvyššieho súdu, ktoré odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, a to na prípad Vinkler proti Slovenskej republike, ktorý bol odškodnený sumou 8 000 .- Eur za šesťmesačnú väzbu.

24. Zároveň sa vyjadrila aj k nároku žalobcu na náhradu skutočnej škody a nároku na náhradu ušlého zisku, ktorý si žalobca odvodzuje s titulom trestného stíhania a v tejto súvislosti žalovaná vznáša námietku premlčania podľa § 22 ods. 2 zák. č. 58/1969 Zb. v objektívnej desaťročnej premlčacej lehote. Poukázala na to, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie dňa 27.1.1996 a objektívna desaťročná premlčacia lehota uplynula dňa 28.1.2006. Žalobný návrh bol tunajšiemu súdu doručený až dňa 2.10.2008, to znamená, že bol podaný až po uplynutí tejto objektívnej premlčacej desaťročnej lehote. Rovnako aj žiadosť o prerokovanie škody na príslušnom orgáne, teda na Ministerstve spravodlivosti bolo podané až po uplynutí tejto objektívnej premlčacej lehote.

25. Za účelom vykonania dokazovania, t.j. vypočutia žalobcom navrhnutých svedkov, súd dožiadal Okresný súd Prievidza o vypočutie svedkýň - sestier žalobcu D.26. Za účelom dokazovania si súd vyžiadal pripojiť rozvodový spis žalobcu sp. zn. 16C/50/2001 Okresného súdu v Prievidzi.

27. Zo zápisnice o výsluchu svedkyne T. ktorá bola vykonaná Okresným súdom Prievidza, súd zistil, že svedkyňa so žalobcom už v tomto čase neudržiava rodinné vzťahy a že príčinou ich zhoršenia, resp. prerušenia týchto rodinných vzťahov bola jeho bývala manželka a zároveň uviedla, že kým bola situácia normálna, teda bol s prvou ženou, tak sa stretávali a vtedy býval v Handlovej. Taktiež na konkrétnu otázku, čo bolo príčinou prerušenia rodinných vzťahov, svedkyňa odpovedala, že jeho manželka. Ďalej uviedla, že v súčasnosti so žalobcom udržiava rodinné vzťahy, avšak sa nevyhľadávajú. K prerušeniu rodinných vzťahov došlo, keď sa oženil a odišiel do Krušoviec. Na otázku, či vyčítala bratovi, že smrť ich rodičov zapríčinil on svojím trestným stíhaním, odpovedala, že mama trpela, plakala a to bolo na dennom poriadku, ale to som mu nikdy nevyčítala.

28. Na otázku, či pretrhnutie manželských väzieb žalobcu a jeho manželky je trvalé, odpovedala, že určite a že v súčasnosti má priateľku v Prievidzi a nevedela odpovedať na otázku, čo spôsobilo pretrhnutie citovej väzby medzi žalobcom a jeho manželkou, nakoľko tam nechodila a taktiež nevedela

odpovedať ani na otázku, aká je finančná situácia, resp. ako sa zmenila jeho finančná situácia v dôsledku trestného stíhania.

29. Z výpovede svedkyne D. súd zistil ,že so žalobcom D. udržiavajú rodinné vzťahy a že sa so žalobcom stretávali aj pred rokom 1996. Ďalej odpovedala aj na otázku, či mala vedomosť o žalobcovom odsúdení a následnom oslobodení a uviedla, že áno a keď ho oslobodili, bola ohromená a nemyslela, že také niečo je možné, že nevinného človeka zavrú na toľké roky.

30. Na otázku, či vyčítala niekedy smrť ich rodičov žalobcovi za jeho trestné stíhanie odpovedala, že nevyčítala mu to a otec, ktorý bol policajt vedel, ako to chodí ale otec bol už chorý predtým, mal rakovinu žalúdka a hrtana a možno to urýchlilo, avšak nevie, ale rozhodne mu to nepridalo. Ďalej uviedla, že má so žalobcom rovnaké vzťahy a nemá čo naprávať v týchto vzťahoch.

31. Čo sa týka širšej rodiny, jemu sa rozpadla rodina, rozviedol sa a zostal tam maličký chlapček, ktorý si myslel, že otec nechodí domov z toho dôvodu, že zomrel. Na otázku, čo vie o vplyve trestného stíhania a následného odsúdenia žalobcu na jeho manželský vzťah odpovedala, že jeho manželka bola oveľa mladšia, rozpadlo sa to ešte predtým ako nastúpil na trest a že bolo mu ľúto najviac chlapca, že s nim stratil denný kontakt, chlapec ho obdivoval, zbožňoval a takto to dopadlo. Mala za to, že pretrhnutie manželských väzieb žalobcu a jeho manželky je trvalé. Ako príčinu rozpadu rodiny uviedla, že keď ho začali vyšetrovať bol nervózny, hádali sa ako to mohlo dopadnúť a bol tam aj veľký vekový rozdiel.

32. Súd na pojednávaní konanom dňa 3.2.2020 vykonal dokazovanie, a to prečítaním zápisnice z výsluchu svedka - syna H. vykonanú pred Okresným súdom v Topoľčanoch. Vo svojej výpovedi uviedol, že s otcom má dobré rodinné vzťahy, stretáva sa s ním, keď mu čas dovoľuje, nakoľko je študentom. Mal za to, že vzťahy medzi jeho rodičmi sa narušili odchodom jeho otca - žalobcu do výkonu trestu. Dovtedy boli rodinné vzťahy veľmi dobré. Matka mala z toho psychickú traumu, že musel ísť otec do väzenia. Ďalej uviedol, že otcovi žiadnym spôsobom nikdy nevyčítal to, že aký viedol spôsob života.

33. O otcovom odsúdení a následnom oslobodení sa dozvedel až vtedy, keď bol otec prepustený a v tom čase mal asi 9 rokov. Ďalej uviedol, že príčinou ochabnutia rodinných vzťahov bolo to, že otec musel odísť do väzenia a odišiel od rodiny a následne už rodina, teda matka, otec a syn nefungovala, a to tak po psychickej stránke, ako aj finančnej. Vedel, že matka si musela požičiavať peniaze. Odchod otca do väzenia mal na neho negatívny vplyv najmä, čo sa týka psychickej stránky. Ďalej uviedol, že keď sa pýtal otca, čo bolo príčinou ich rozvodu, otec mu povedal, že dôvodom bolo to, aby susedia a okolie nepoukazovali na to, že má muža vo väzení. Otec sa tým vlastne snažil chrániť matku. Mal za to, že ich vzájomné vzťahy už boli tak narušené, že sa podľa neho nedajú obnoviť.

34. Dňa 18.11.2019 právny zástupca žalobcu doručil súdu listinné dôkazy a návrh na vykonanie dokazovania. V tomto podaní uviedol, že návrh na vyhlásenie konkurzu navrhovateľa Slovenský pozemkový fond bol doručený Krajskému súdu Bratislava dňa 16.10.1997, z ktorého vyplýva, že návrh na konkurz bol podaný po vznesení obvinenia žalobcovi v roku 1996, pričom medzi vznesením obvinenia a úpadkom žalobcu ako fyzickej osoby podnikateľa, existuje jednoznačná príčinná súvislosť.

35. Ďalej poukázal na to, že odstúpenie od úverových zmlúv zo dňa 4.6.1997 zo strany Poľnobanka a.s., z ktorého je zrejmé, že odstúpenie od úverovej zmluvy bolo vykonané po vznesení obvinenia žalobcovi z dôvodu omeškania s úhradou úverových splátok, ktoré boli splatné po vznesení obvinenia uznesením OU vyšetrovania PZ Topoľčany.

36. Ďalej súd v rámci dokazovania sa oboznámil so súvahou žalobcu k 31.5.1997, z ktorej vyplýva, že majetok žalobcu k 31.5.1997 bol vo výške 74 000 585,-Sk. Ďalej sa súd v rámci dokazovania oboznámil aj s predloženým súpisom majetku dlžníka v konkurze vedenom na majetok žalobcu ku dňu 10.12.1998, z ktorého bolo zistené, že majetok úpadcu bol v hodnote 87 933 416,-Sk. Ďalej súd v rámci dokazovania sa oboznámil aj so živnostenským listom žalobcu, ktorý preukazuje oprávnenie žalobcu na podnikanie, ďalej koncesnou listinou preukazujúcou oprávnenie žalobcu na podnikanie v osobitnej oblasti, t.j. nakladanie s odpadmi a znaleckými posudkami č. 28 z roku 1999 a znalecký posudok č. 28/1999b, znalecký posudok č. 7/383/1999 a znalecký posudok č. 56-1/97. Zároveň z predložených listinných dôkazov súd zistil, že v Sociálnej poisťovni mal žalobca prihlásených 100 zamestnancov.

37. Listom zo dňa 18.12.2019 žalovaná strana doručila súdu vyjadrenie k doloženým listinným dôkazom a k návrhu na vykonanie dokazovania. V tomto podaní žalovaná uviedla, že žalobca vymenováva rad návrhov na vykonanie dokazovania. Väčšina navrhovaných dôkazov preukazuje, že žalobca bol podnikateľským subjektom, ktorý vlastnil určitý majetok. Žalovaná by v tomto prípade chcela poukázať na fakt, že v rámci celého konania nespochybňovala, že by žalobca v rozhodnom čase nebol podnikateľom a že mal v úmysle vykonávať podnikateľskú činnosť. Navrhované dôkazy preukazujúce túto skutočnosť, preto žalovaná považuje za nadbytočné. Žalovaná ďalej uviedla, že medzi stranami tejto veci je sporným tvrdenie žalobcu, že žalobcovi vznikla škoda, a to škoda tak skutočná, ako aj v podobe ušlého zisku a predovšetkým je sporný rozsah, teda výška takto vzniknutej škody a tiež to, či takáto škoda vznikla práve v príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia a vedením trestného stíhania, ktoré žalobca považuje za nezákonné. Ďalej mal žalovaný za to, že žalobca doposiaľ v konaní nepredložil jediný relevantný doklad, z ktorého by vyplýval vznik žalobcom tvrdenej škody a ušlého zisku, a už vôbec nie rozsah takejto škody.

38. V prvom rade sa súd musel vysporiadať so vznesenou námietkou premlčania, ktorú vzniesla žalovaná strana. Vychádzajúc už zo zaužívanej súdnej praxe, pri posudzovaní otázky premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné poukázať na rozsudoky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo/194/2011, 5Cdo/278/2009, z ktorých je zrejmé, že o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu výkonu nezákonnej väzby sa jedná o nárok majetkovej povahy, ktorý sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Začiatok plynutia premlčacej lehoty nastal teda dňa 9.12.2006, teda deň nasledujúci po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku súdom. Zároveň súd uvádza, že aj keby súd vychádzal z § 23 zák. č. 58/1969 zb., ktorý stanovoval jednoročnú premlčaciu lehotu, tak právoplatnosť oslobodzujúci rozsudok nadobudol dňa 3.10.2007 a žaloba bola podaná na súde 2.10.2008, teda deň pred uplynutím jednoročnej premlčacej lehoty, a z toho dôvodu nárok žalobcu nie je možné považovať za premlčaný.

39. Na pojednávaní konanom dňa 3.2.2020 právny zástupca žalobcu poukázal predovšetkým na článok 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím súdu, či orgánu verejnej moci osoba, ktorá bola nezákonné pozbavená osobnej slobody. Toto právo zaručuje a zaručovala aj v prejednávanej veci vnútroštátna úprava, a to konkrétne zákonom č. 58/1969 Zb..

40. Ustanovenie § 6 uvedeného zákona zakladá zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o treste, ktoré bolo neskôr zrušené. Zodpovednostným subjektom je štát na jednej strane a osoba, na ktorej bol celkom alebo sčasti vykonaný trest a v neskoršom konaní bol spod obžaloby oslobodený. Predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je existencia škody, skutočnosť, že trest bol celkom alebo sčasti vykonaný a príčinná súvislosť medzi nimi.

41. Ďalej uviedol, že žalobca tieto predpoklady splnil, keď v trestnom konaní bol na základe mimoriadneho opravného prostriedku spod obžaloby oslobodený a vykonal trest odňatia slobody v trvaní od 11.4.2003 do 8.12.2006, t.j. spolu 1337 dní a v nemajetkovej sfére, najmä v oblasti jeho pracovného, rodinného a spoločenského života sa dostal do problémov, z ktorých sa nebolo možné dostať ani po oslobodení. Čo sa týka výšky skutočnej škody a výšky ušlého zisku v celom rozsahu, poukázal na predložené dôkazy, a to, že žalobca v konkurze prišiel o majetok značnej hodnoty, pričom poukázal najmä na listinné dôkazy, ktoré doručili súdu ako aj žalovanej, a to najmä znalecký posudok č. 28/1999A, na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu v hodnote 12 748 370,-Sk, znalecký posudok č. 28/1999/B na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu v hodnote 23 891 340,-Sk, znalecký posudok č. 7/383/1999 na strojné zariadenie vo vlastníctve žalobcu v hodnote 863 760,-Sk a znalecký posudok č. 56-1/97 na súbory strojov vo vlastníctve žalobcu v hodnote 810 200,-Sk. Ďalej poukázal na to, že zo všetkých listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené vyplýva, že žalobca pred nástupom do výkonu trestu bol zamestnávateľom a zamestnával vyše 100 zamestnancov, disponoval personálnou aj hmotnou zložkou podnikania, a teda je na mieste priznať žalobcovi aj ušlý zisk, ktorý bol vyčíslený v zmysle objektívne doložených dôkazov.

42. Žalovaná strana na tomto pojednávaní uviedla, že sa pridržiava všetkých svojich doterajších vyjadrení a naďalej poukazovala na to, že dôkazné bremeno je na strane žalobcu, a teda ho zaväzuje predložiť do konania všetky dôkazy preukazujúce jeho nárok, a tak aj ušlý zisk, ako aj škoda musí byť náležite preukázaná. Mala za to, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ani po predložení posledných početných listín, na ktoré sa žalovaná vyjadrila už svojím podaním zo dňa 18.12.2019. Nakoľko žalobca

nepreukázal vznik, dôvod výšky uplatnených nárokov ako ani príčinnú súvislosť, žalovaná v prípade nemajetkovej ujmy považuje všetky tvrdenia žalobcu za nepreukázané. Žalovaná však musí poukázať na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť vyčíslenej sumy, ani spôsob jej vyčíslenia. Mala za to, že nemajetková ujma je absolútne neprimeraná s ohľadom na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu, ako aj judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva.

43. Na tomto pojednávaní žalobca na otázku súdu, že zo spisu vyplýva, že mal dohodnutý splátkový kalendár so Slovenským pozemkovým fondom, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o predaji majetku štátu č. 53/1995, na základe ktorého mal uhradiť do 31.10.1995 sumu 40 300 000,-Sk, do 31.10.1996 sumu 35 262 500,-Sk, do 31.10.1997 sumu 30 225 000,-Sk a do 31.10.1998 sumu 25 187 500,-Sk, či z uvedenej sumy niečo uhradil žalobca odpovedal, že z týchto peňazí, teda si 105 000 000,-Sk nebolo uhradené nič a ďalej uvádza, že mal v tom čase možnosť nakúpiť dlhopisy, avšak vzhľadom na skutočnosť, že jeho klienti od neho odstúpili, tak z toho zišlo.

44. Na otázku súdu, či mal spracovaný nejaký investičný zámer na svoje podnikanie, žalobca uviedol, že investičný zámer nevie zdokladovať a predložiť súdu, avšak podľa jeho názoru, z tých zmlúv, ktoré mál uzavreté s pánom H. a Slovenskou ovčiarskou spoločnosťou, mu vychádzalo, že by objednávky, ktoré mal nakontrahované by bol plnil. Súdu však nepredložil ani jednu takúto zmluvu. Žalobca súdu predložil oznámenie Správy firemných registratúr zo dňa 14.11.2016, ktorou mu oznámili , že požadované doklady za obdobie rokov 1995 až 1998 boli vyradené v roku 2009 po uplynutí predpísanej doby uloženia. K tomu súd považuje za potrebné uviesť, že žalobcovi nič nebránilo si tieto listiny zabezpečiť do roku 2009, keď z výkonu trestu bol prepustený v roku 2006 a žalobu na súd podával v roku 2008 a mal vedieť, /pričom bol právne zastúpený advokátom/, že na preukázanie škody sú tieto listiny nevyhnutné.

45. Na otázku súdu, že či v čase začatia trestného stíhania ako firma mala nejaké finančné prostriedky okrem strojného zariadenia na prevádzkovanie firmy odpovedal, že mal nejaké finančné prostriedky, ale tieto použil v priebehu jedného roka ako na výplatu 100 zamestnancov a podobne.

46. Súd v rámci dokazovania sa oboznámil so zmluvou o predaji majetku štátu č. 53/1995 uzavretej dňa 1.9.1995 medzi predávajúcim Slovenský pozemkový fond so sídlom v Bratislave a kupujúcim GEMI, veľkoobchod - maloobchod v rozsahu voľnej živnosti so sídlom Bjorsona 2/24, Prievidza. Predmetom zmluvy sú veci, iné majetkové hodnoty, práva a záväzky, ktoré prešli na predávajúceho podľa zákona č. 92/1991 Zb. v znení neskorších predpisov. Na základe privatizačného projektu Remamont ŠP Nitra. Touto zmluvou o predaji majetku štátu bola dohodnutá kúpna cena vo výške 45 800 000,-Sk. V tejto zmluve boli zároveň dohodnuté platobné podmienky a to, že kúpnu cenu kupujúci zaplatí do 31.12.2003 v splátkach a ako prvá splátka vo výške 5 500 000,-Sk mala byť uhradená do 60 kalendárnych dní odo dňa podpísania tejto zmluvy. Zostatok kúpnej ceny vo výške 40 300 000,-Sk mal kupujúci, teda v tomto prípade žalobca uhradiť v ročných splátkach, a to nasledovne, nesplatenú časť kúpnej ceny za hnuteľný majetok do roku 2003 takto: prvú splátku vo výške 3 455 221,-Sk do 31.10.1996 a druhú splátku, ako aj ďalšie splátky vo výške 3 455 221,-Sk a nesplatenú časť kúpnej ceny za nehnuteľnosti do roku 2003 takto, že prvú splátku uhradí do 31.10.1996 vo výške 1 582 279,-Sk. Z uvedeného teda jasne vyplýva, že žalobca neuhrádzal splátky podľa zmluvy, teda aj podľa platobného kalendára.

47. V rámci dokazovania sa súd oboznámil aj so súpisom majetku dlžníka č. 7K231/1997 vypracovaný správcom konkurznej podstaty Ing. Jozefom Chuťkom, v ktorom správca konkurznej podstaty už v roku 1997 uviedol, že projekt, ktorým úpadca získal majetok - štátny podnik, bol postavený na nereálnych ekonomických základoch a kupujúci pri preberaní majetku podľa štruktúry majetku vedel, že 30% je nerentabilného a nevyužiteľného majetku. Známe cudzie zdroje, predpokladané úroky a penále za štátny podnik a tiež nové cudzie zdroje s úrokmi z omeškania v porovnaní s majetkom môžu ukončiť podnikateľské aktivity do jedného až dvoch rokov. Zároveň uviedol, že podnikanie, právne vedomie a ekonomické zabezpečenie boli nízke, čo môžu potvrdiť napríklad pohľadávky úpadcu už v roku 1997 boli v čiastke 5 707 000,-Sk, v roku 1998 čiastka 6 913 000,-Sk, pričom ich zabezpečenie, prevzatie a uznanie je takmer nulové.

48. Pri rozhodovaní súd vychádzal z ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo nesprávnym postupom v spojení s Dohovorom o ochrane ľudských práv podľa čl. 5 ods. 5, nakoľko náš zákon neupravoval výšku náhrady nemajetkovej ujmy.

49. Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o treste má voči štátu ten, na kom bol úplne alebo čiastočne vykonaný trest a v neskoršom konaní bol spod obžaloby oslobodený, alebo ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené.

50. Žalobca túto podmienku splnil, nakoľko vykonal trest odňatia slobody a neskôr v rámci obnovy konania bol spod obžaloby oslobodený. Teda v tomto prípade mu náhrada za vykonaný trest patrí.

51. Čo sa týka majetkovej škody, súd s poukazom na § 20 zákona č.58/1969 Zb., tj. ak nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone ustanoveniami občianskeho zákonníka a teda súd vychádzal z ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka.

52. Podľa § 420 ods. 1, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

53. Podľa ods. 3 cit. §, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

54. Pod pojem škody možno zahrnúť a) majetkovú ujmu, ktorá znamená úbytok na majetkových hodnotách, teda skutočná škoda, ušlý zisk, strata na zárobku alebo inom príjme, b) nemajetkovú ujmu, ak odškodniteľná ujma, ktorá vznikla zásahom do osobných práv fyzickej osoby a zásahom do dobrej povesti právnickej osoby.

55. V tomto prípade je potrebné, aby boli preukázané základné podmienky pre náhradu škody, a to vznik škody, ako majetkovej ujmy a zároveň existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym úkonom škodcu, vzniknutou škodou a porušenie právnej povinnosti. O protiprávnosť konania škodcu ide najmä v prípade zásahu do absolútneho práva na ochranu osobnosti. K tomu je potrebné uviesť, že nie je sporné, že voči žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie, ktoré bolo ukončené oslobodzujúcim rozsudkom.

56. Súd nepopiera tú skutočnosť, že žalobcovi mohla vzniknúť škoda, teda majetková ujma. Avšak zároveň súd považuje za potrebné uviesť, že výšku tejto majetkovej ujmy - škody, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal. Súd má za to, že samotné predloženie zmluvy o predaji majetku a prevzatia záväzkov od bývalého š.p. samo o sebe neznamená, že mu táto škoda aj vznikla v príčinnej súvislosti s výkonom trestu. Tvrdenia žalobcu, že mal zakúpenú výrobnú linku a mal ďalšie strojné zariadenia, ako aj zamestnancov na prevádzkovanie firmy, sami o sebe nepreukazujú vznik škody. Hoci žalobca tvrdí, že mal určité dohody s odberateľmi a partnermi, tieto dôkazy súdu nepredložil odvolávajúc sa na to, že tieto mali byť súčasťou spracovaného podnikateľského zámeru, ktorý by sa mal nachádzať v archíve. K tomu súd poznamenáva, že tieto dôkazy sú na strane žalobcu a teda mal a musel ich súdu predložiť ak požadoval náhradu tejto škody. Dôkazné bremeno v tomto prípade je na strane žalobcu, ktoré žalobca neuniesol.

57. Listom zo dňa 19.9.2016 na návrh žalobcu súd vyžiadal z konkurzného súdu Krajský súd Bratislava ním navrhnuté listinné dôkazy, t.j. zmluvy so zahraničnými ako aj tuzemskými obchodnými partnermi. Krajský súd Bratislava dňa 17.10.2016 nášmu súdu oznámil, že požadovaná zmluva s firmou Rebax Praha - Miroslav Sedlák ako ani žiadne zmluvy s francúzskym partnerom a tuzemskými partnermi sa v konkurznom spise nenachádzajú. Doručil iba zoznam konkurzných veriteľov s priznanými/ uznanými nárokmi. Z uvedeného zoznamu však nie je možné zistiť kedy tieto záväzky vznikli , t.j. či do začatia trestného stíhania alebo po jeho začatí. Teda z uvedeného súd nezistil, že by žalobca mal pred vyhlásením konkurzu zabezpečené dodávky resp. odbyt svojej produkcie.

58. Žalobca sa v konaní domáhal aj náhrady ušlého zisku. Ušlý zisk ako majetkovú škodu bol žalobca súdu povinný predložiť a presne vyčísliť. Ročný zisk si žalobca uplatňoval vo výške 15.000.000.- Sk t.j. za tri roky celkom 45.000.000.- Sk. Žalobca nepredložil súdu žiadne relevantné dôkazy na základe čoho dospel k tejto sume. Súd zároveň poukazuje tak ako to uviedol vyššie , že správca konkurznej podstaty Ing. Chuťka vo svojom súpise majetku dlžníka uviedol , že projekt bol postavený na nereálnych ekonomických základoch a už pri preberaní majetku od š.p. vedel, že 30% majetku je nerentabilných a nevyužiteľných a že predpokladané úroky a penále š.p., známe cudzie zdroje s úrokmi z omeškania v porovnaní s majetkom môžu ukončiť podnikateľské aktivity do jedného až dvoch rokov.

59. Súd v rámci dokazovania sa oboznámil aj s listinou ktorá je zaprotokolovaná na č.l. 303 spisu kde okrem záväzku žalobcu voči Slovenskému pozemkovému fondu vo výške 1.471.398,63.- Eur je

vedených ďalších 64 záväzkov voči iným veriteľom v celkovej výške 1.463.931,47.- Eur. Teda súd má zato, že ku konkurzu na majetok dlžníka by bolo došlo aj bez začatia trestného stíhania.

60. Teda základnú otázku v tomto konaní vyriešil súd tak, že tu jednoznačné chýba príčinná súvislosť medzi vzniknutou škodou a protiprávnym konaním.

61. Čo sa týka nemajetkovej ujmy súd priznal žalobcovi celkom sumu 106.060.- Eur.

62. Súd poukazuje aj na to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva aj z článku 46, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdu či iného štátneho orgánu. Toto právo zaručuje aj vnútroštátna úprava t.j. zák. č. 58/1969 Zb., ktorý bol nahradený zák. č. 514/2003 Z.z., avšak skutok sa stál v roku 1996 tak na mieste bolo použitie v tom čase platného zákona.

63. Ustanovenie § 6 zák. č. 58/1969 Zb. zakladá zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o treste ktorý bol v neskoršom konaní zrušený. Zodpovednostným subjektom je štát na jednej strane a osoba na ktorej bol celkom alebo sčasti vykonaný trest. Predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je existencia škody, skutočnosť , že trest bol celkom alebo sčasti vykonaný a príčinná súvislosť medzi nimi. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané že žalobca všetky tieto tri podmienky splnil, čo sa týka nemajetkovej ujmy.

64. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy súd vychádzal zo zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s § 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a to z toho dôvodu, že zákon č. 58/1969 Zb. neobsahoval príslušné ustanovenia podľa ktorých by mohol súd rozhodovať o výške nemajetkovej ujmy.

65. Vzhľadom na skutočnosť, že trestné stíhanie žalobcu trvalo od 27.1.1996 spolu s výkonom trestu do 8/.12.2006 pričom obmedzenie osobnej slobody trvalo od nástupu do výkonu trestu dňa 11.4.2003 do 8.12.2006 čo si súd overil z potvrdenia o prepustení z výkonu trestu aj súd diferencoval náhradu nemajetkovej ujmy za obdobie samotného výkonu trestu a obdobie trestného stíhania od 27.1.1996 do nástupu výkonu trestu. Teda za výkon trestu celkom za 1367 dní po 40.- Eur denne a za trestné stíhanie za 2669 dní po 20.- Eur za deň.

66. Súd chce poukázať na to že, diferencovaný prístup pri priznávaní odškodnenia v tomto prípade je nutne použiť , nakoľko je rozdiel v intenzite dôsledkov na osobu poškodeného pri výkone nepodmienečného trestu a stíhania na slobode. Preto aj z dôvodu dôsledkov súd rozdelil odškodnenie do dvoch skupín.

67. Pri určení rozsahu odškodnenia za obmedzenie osobnej slobody súd vychádzal z takých kritérií ako napr.: povaha trestnej vecí, celková dĺžka obmedzenia osobnej slobody, následky v osobnej sfére poškodenej osoby a pod. Tieto kritéria je potrebné hodnotiť tak vo vzťahu k okolnostiam prejednávanej veci (osobe žalobcu, charakteru trestnej veci, dôsledkov vo sfére žalobcu atď.) s prihliadnutím aj na rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky, súdov okolitých krajín a najmä Európskeho súdu pre ľudské práva a je možné konštatovať, že každý štát si sám upravuje podmienky a kritéria priznávania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a to vzhľadom na spoločenské, ekonomické a právne podmienky toho, ktorého štátu. Napríklad v rozsudku ESĽP Shillyayev proti Rusku, sťažnosť č. 9647/02 za rozhodujúce pri posúdení výšky odškodnenia podľa čl. 5 Dohovoru boli kritéria, teda povaha trestnej veci, celková dĺžka obmedzenia slobody a následky v osobnej sfére žalobcu, pričom odškodnenie ruskými orgánmi sťažovateľa vo výške 2 700 Eur, považoval Európsky súdu pre ľudské práva za nedostatočné. Ďalej podľa rozsudku veľkého senátu ESĽP zo dňa 28.5.2002 vo veci Stafford proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 46295/99 z dôvodu porušenia čl. 5 ods. 1 Dohovoru, za to, že bola obmedzená osobná sloboda sťažovateľa po dobu 17 mesiacov a 22 dní (celkom 532 dní), bolo priznané odškodnenie vo výške 16 500 Eur.

68. V poslednej dobe je snaha štátov pri odškodňovaní sťažovateľov za obmedzenie osobnej slobody výkonom väzby vychádzať zo sadzby stanovenej za jeden deň výkonu väzby. ESĽP však neposkytuje žiadne pevné pravidlá ani referenčný rámec, čo do výšky peňažného odškodnenia. Vychádzajúc tak zo spoločenských a ekonomických podmienok Slovenskej republiky (napr. výška životnej úrovne) v porovnaní s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj súdov v Českej republike,

sa ustálila súdna prax, že je dôvodné predbežne ustáliť sadzbu stanovenú na jeden deň výkonu väzby, resp. trestu v rozsahu od 20 Eur do 60 Eur. Súd posudzoval všetky vyššie uvedené kritéria.

69. Žalobca tvrdil, že tento jeho prípad bol medializovaný, avšak súdu nepredložil žiadny dôkaz o medializácii prípadu. Žalobca taktiež poukazoval na to, že vzhľadom na trestné stíhanie sa mu rozpadla rodina.

70. Z toho dôvodu súd vykonal dokazovanie vypočutím členov rodiny, a to sestry T. Obe sestry žalobcu žiadnym spôsobom nepotvrdili tú skutočnosť, že rodina a manželstvo žalobcu sa rozpadla kvôli trestnému stíhaniu. Sestra D. do zápisnice pred dožiadaným súdom uviedla, že rozpad manželstva vidí v tom, že bývala manželka žalobcu bola oveľa mladšia a rozpadlo sa ešte predtým, ako nastúpil na výkon trestu. Ďalej uviedla, že keď ho začali vyšetrovať, bol nervózny, vadili sa, ako to mohlo dopadnúť a bol tam aj ten vekový rozdiel. Ďalej vo výpovedi uviedla, že so žalobcom udržiava vzťahy a nikdy mu nevyčítala to, že on zapríčinil svojím trestným stíhaním smrť rodičov. Potvrdila aj tú skutočnosť, že otec bol chorý už pred začatím trestného stíhania, avšak pripúšťa aj tú možnosť, že rozhodne to zdraviu otca nepridalo.

71. Z výpovede svedkyne T. súd zistil, že so žalobcom v poslednom čase udržiava rodinné vzťahy, a to od času, keď sa presťahoval do Prievidze. Ako príčinu neudržiavania vzťahov so žalobcom uviedla, že predtým neudržiavali vzťahy a príčinou bola jeho manželka. V čase, keď bol ženatý s prvou manželkou, tak sa stretávali a vtedy býval v Handlovej. Na priamu otázku, čo bolo priamou príčinou prerušenia rodinných vzťahov, svedkyňa uviedla, že to bola jeho manželka. Taktiež potvrdila tú skutočnosť, že žalobcovi nikdy nevyčítala trestné stíhanie. Potvrdila tú skutočnosť, že k prerušeniu rodinných vzťahov došlo, keď sa oženil a odišiel do Krušoviec. Teraz sa neobchádzajú, keď sa stretnú a dokonca pozvala brata a jeho priateľku aj na oslavu 50. výročia svadby do podniku. Taktiež potvrdila tú skutočnosť, že nikdy nevyčítala bratovi smrť ich rodičov, avšak uviedla, že mama trpela a plakala.

72. Súd pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy vychádzal aj z pripojeného rozvodového spisu Okresného súdu v Prievidzi sp. zn. 16C/50/2001, ktorým bolo manželstvo žalobcu so vtedajšou jeho manželkou D. rozvedené. Návrh na rozvod manželstva podala bývala manželka žalobcu. V návrhu uviedla, že manželstvo s odporcom uzavrela po krátkej známosti, nakoľko bola tehotná a s manželom sa dohodli, že kvôli dieťaťu sa zosobášia a budú ho spoločne vychovávať. Manžel ostal bývať vo svojom pôvodnom bydlisku v Prievidzi a ona ostala bývať u svojej matky v Krušovciach, kde bývala za slobodna. Ďalej v návrhu uviedla, že so zreteľom na ich maloletého syna mala záujem udržať ich manželstvo za predpokladu, že ako rodina budú bývať spolu. Keďže od vtedy prešli viac ako 3 roky a odporca (žalobca) snahu o spoločné bývanie a ani o manželku neprejavuje, čo jej výslovne povedal aj u nej došlo k úplnému ochladnutiu citov a z toho dôvodu podala návrh na rozvod.

73. Z odôvodnenia tohto rozsudku súd zistil, že manželia žili v spoločnej domácnosti len po dobu troch mesiacov po uzavretí manželstva. Počas tohto spoločného bývania medzi nimi dochádzalo k nedorozumeniam, preto sa žalobca odsťahoval späť k svojim rodičom do Prievidze. Aj samotný žalobca uviedol vo výpovedi, vo veci rozvodu, že mali rozdielne názory v podstate na všetko a k nedorozumeniam medzi nimi dochádzalo zrejme len kvôli ich vekovému rozdielu.

74. Bývala manželka ďalej uviedla v konaní o rozvode, že odporca javil skôr záujem len o maloletého syna a keď prišiel za maloletým, s navrhovateľkou sa väčšinou pohádali. Teda súd mal za preukázané, že k rozpadu manželstva žalobcu nedošlo tak, ako to prezentoval v tomto konaní, teda z dôvodu začatia trestného stíhania a následného výkonu trestu, ale bol to predovšetkým veľký vekový rozdiel a rozdielne názory vo všetkých smeroch.

75. Súd v rámci dokazovania sa oboznámil aj s výpoveďou svedka H. teda syna žalobcu. Z pripojeného rozvodového spisu súd zistil, že svedok H. sa narodil rok po začatí trestného stíhania a teda v čase začatia trestného stíhania, ako aj v čase nástupu do výkonu trestu, bol maloletý a teda jeho výpoveď súd, čo sa týka obdobia od začatia trestného stíhania po nástup do výkonu trestu, vyhodnotil ako výpoveď, ktorá je nedôveryhodná a má ju iba z počutia od otca. Tento záver súdu potvrdzuje aj výpoveď svedka, keď na otázku, či má vedomosť o žalobcovom odsúdení a následnom oslobodení, uviedol, že o otcovom odsúdení a následnom oslobodení sa dozvedel, až po tom, ako bol prepustený, mal vtedy asi 9 rokov.

Teda súd má za to, že svedok nemá priame vedomosti, ale iba to, čo mu uviedli následne rodičia. Preto súd výpoveď tohto svedka vyhodnotil ako tendenčnú.

76. Je nesporné, že trestné stíhanie, ako aj výkon trestu žalobcu predstavuje vážny zásah do osobnej slobody žalobcu, ktorý vyvolal negatívne dôsledky pre jeho osobný život, keď výkon trestu zasiahol do jeho súkromného života, cti, pracovného života, dobrej povesti a taktiež do jeho rodinného života. Avšak súd má za to, že tento zásah nebol takej intenzity, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 663.878.- Eur. Súd má preto za to, že priznaná náhrada je adekvátnou, s prihliadnutím na vykonané dokazovanie a predložené listinné, ako aj svedecké výpovede.

77. Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane, s konaním ustanoveným zákonom:
a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydaného súdom podľa zákona alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinností ustanovenej zákonom;
c) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušné súdne orgány pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;
d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu, alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný súdny orgán;
e) zákonné držanie osoby, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo o vydanie.

78. Podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, teda každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku má nárok na odškodnenie.

79. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

80. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 zák. č. 160/2015, na základe ktorého ak mala strana úspech iba čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Žalobca mal vo veci úspech iba v nepatrnom rozsahu (1,75%) a žalovanej trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).